

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **H.D. N.**
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 3. 2025, č. j. OAM-213/VL-VL12-HA06-2025, o udělení mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhá přezkumu v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž mu žalovaný neudělil mezinárodní ochranu pro žádný z důvodů předpokládaných zákonem č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

2. Žalobce do České republiky přicestoval v roce 2007. Legálně zde pobýval a pracoval do prosince 2022. Při následné pobytové kontrole cizinecká policie zjistila, že žalobce nedisponuje platným pobytovým titulem, proto jej dne 18. 2. 2025 zajistila dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů. Téhož dne cizinecká policie rozhodla o správním vyhoštění žalobce na dobu 2 let. V řízení o správním vyhoštění (srov. protokol o podání vysvětlení ze dne 18. 1. 2025 na čl. 19 a násl. správního spisu) žalobce mj. vypověděl, že do České republiky přicestoval v roce 2007 za práci. Poté, co pozbyl pobytové oprávnění, se na území nacházel neoprávněně a dělal vše pro to, aby jej policie nechytla. V České republice měl manželku, nyní jsou rozvedení, má novou partnerku. S bývalou manželkou mají dvě nezletilé děti, s nimiž není ve stálém kontaktu. Má problémy s placením výživného. Do Vietnamu se nechce vrátit kvůli pracovním příležitostem. Ve správním řízení byla slyšena i bývalá manželka žalobce. Uvedla, že žalobce není s dětmi v žádném kontaktu, děti jej neznají, neptají se na něj, na výživném dluží asi 150 000 Kč, na výchově se nijak nepodílí. Ze správního spisu je též patrné, že byl žalobce podmíněně odsouzen za trestný čin, neboť se pokusil uplatit policisty při spáchání přestupku v dopravě.
3. Dne 22. 2. 2025 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany.
4. Dne 24. 2. 2025 žalovaný rozhodl o tzv. přezajištění žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.
5. Dne 3. 3. 2025 poskytl žalobce údaje k žádosti o mezinárodní ochranu. Plyne z nich, že je vietnamské státní příslušnosti, bez náboženského přesvědčení, apolitický, zdravý. Je rozvedený, má dvě nezletilé děti. V České republice pobývá od roku 2007, zemi původu opustil za účelem podnikání, k čemuž disponoval příslušným oprávněním. Povolení skončilo. Ve vlasti nebyl trestně stíhán, neměl problémy při jejím opuštění. Chce v České republice zůstat a pracovat. Má malé děti.
6. Pohovor k žádosti o mezinárodní ochranu žalovaný s žalobcem vedl téhož dne. Žalobce zopakoval údaje poskytnuté k žádosti. Dodal, že se s dětmi nestýká. Chce zde nadále žít a pracovat. Ze země původu odcestoval za lépe placenou práci, z ekonomických důvodů, za účelem podnikání.
7. Žalovaný zajistil zprávu o Vietnamu věnující se situaci v zemi. Zohledňuje stav k červnu 2024.
8. Žalobce se s podklady rozhodnutí seznámil dne 7. 3. 2025. Doplnění dokazování nenavrhl, další skutečnosti neuvedl.

9. Žalovaný v napadeném rozhodnutí usoudil, že tvrzeným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu žalobce jsou ekonomické důvody a legalizace jeho pobytu na území České republiky, neboť momentálně nemá v České republice pobytové povolení a do Vietnamu se vrátit nechce. Dospěl k závěru, že žalobci nesvědčí žádný z azylově relevantních důvodů.

III. Obsah žaloby

10. Proti zamítavému rozhodnutí brojí žalobce včasnou blanketní žalobou. V doplnění žaloby upřesňuje, že napadené rozhodnutí sporuje pouze co do důvodů neudělení humanitárního azylu. Závěry žalovaného má v tomto směru za nedostatečné a nepodložené. Žalovaný měl porušit zásadu materiální pravdy.
11. Žalobce připouští, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Domnívá se nicméně, že žalovaný pochybil při výkladu neurčitěho právního pojmu (*patrně míněny „důvody zvláštního zřetele hodné“, jak je předpokládá § 14 zákona o azylu – poznámka soudu*). Jeho výklad byl též bezdůvodně restriktivní a úvahy nepřezkoumatelné.
12. Navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.
14. V případě žalobce nejsou dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě. Žalobce opakovaně sdělil, že zemi původu opustil pouze z ekonomických důvodů (za lepší práci). Ani rodinné vazby nejsou relevantní pro udělení azylu. Životní situace žalobce a okolnosti jeho pobytu nelze považovat za nikterak mimořádné.
15. Je zřejmé, že žalobce se svou žádostí o azyl snaží o legalizaci pobytu, avšak zákon o azylu k takovému kroku neslouží. Udělení humanitárního azylu je jen naprosto poslední teoretická možnost, pro jejíž použití musí být dány zcela mimořádné důvody.

V. Jednání soudu

16. Ve věci soud jednal dne 23. 6. 2025.
17. Strany setrvaly na svých procesních stanoviscích. Zástupce žalobce výslovně sdělil, že předmětem žalobních námitek je pouze otázka neudělení humanitárního azylu.

VI. Posouzení věci krajským soudem

18. Krajský soud shledal žalobu přípustnou, podanou oprávněnou osobou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) a včasnou (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.

19. Při posuzování věci měl soud na zřeteli také § 32 odst. 9 zákona o azylu a čl. 46 procedurální směrnice¹ zakotvující povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 posledně uvedeného ustanovení lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje „úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/5/EU“.

20. **Žaloba není důvodná.**

21. Žalobce vyzdvihuje, že žalovaný nepřezkoumatelně vyložil neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“ a nedostatečně odůvodnil správní uvážení stran možnosti udělit humanitární azyl. Namítá dále, že žalovaný v případě žalobce postupoval bezdůvodně restriktivně.

22. Žalovaný v narativní části svého rozhodnutí shrnuje zjištěný skutkový stav. Poukazuje na příjezdovou i pobytovou historii žalobce, popisuje jeho azylový příběh a konstatuje mj. i to, že žalobce má na území České republiky nezletilé děti a novou partnerku. S dětmi se nicméně žalobce, jak ostatně sám připouští, nestýká; výživné neplatí.

23. Ze správního spisu i výpovědí žalobce je evidentní, že žalobce opakovaně za hlavní důvod své žádosti o mezinárodní ochranu označil ekonomické důvody. Zemi původu opustil již v roce 2007 za prací a bez jakýchkoli problémů. V České republice disponoval pobytovým oprávněním. Na skončení jeho platnosti však navázal nelegálním pobytem. O mezinárodní ochranu žádá až po svém zajištění cizineckou policií a v úzké časové souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění.

24. Žalovaný učinil předmětem svých žalobních námitek pouze posouzení (ne)udělení humanitárního azylu. Krajský soud i přesto předesílá, že se ztotožňuje s žalovaným, pokud uzavřel, že žalobce nemá nárok na mezinárodní ochranu v žádné její formě. Azylovými důvody předpokládanými v § 12, § 13, §14a a §14b zákona o azylu se žalovaný dostatečně zaobíral, včetně odkazů na přílehavou judikaturu. Krajský soud na jeho rozhodnutí v této části v plném rozsahu odkazuje. Není totiž smyslem soudního přezkumu neprakticky a zdlouhavě říkat jinými slovy totéž (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005–130).

25. K humanitárnímu azylu se Nejvyšší správní soud vyjádřil již v rozsudku ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 60/2004–52, a konstatoval, že ustanovení § 14 zákona o azylu je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je „případ zvláštního zřetele hodný“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „lze udělit humanitární azyl“ představuje správní uvážení.

26. Posouzení možnosti udělit žalobci humanitární azyl se žalovaný věnuje na páté straně svého rozhodnutí. Zabývá se rodinnou, sociální i ekonomickou situací, jak plyne ze správního spisu, též přihlíží k věku žalobce a jeho zdravotnímu stavu. Uzavírá, že žalobce je dospělou,

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany.

plně svéprávnou, práceschopnou a zdravou osobou. Správní orgán připomíná, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Životní situaci žalobce nepovažuje za nikterak mimořádnou a jeho případ nepovažuje za případ hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu, naopak za případ zcela běžný. Žalovaný shrnuje, že humanitární azyl neslouží ke zřízení pobytového oprávnění. V úvodní části svého rozhodnutí (strana první a druhá) přitom žalovaný připomíná příjezdovou a pobytovou historii žalobce, jakož i jeho rodinné aranžmá.

27. Krajský soud považuje posouzení humanitárního azylu v napadeném rozhodnutí za vnitřně logické a nediskriminační; není rozporné se zákazem libovůle (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004–55). V projednávaném případě žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, své rozhodnutí řádně odůvodnil a dostatečně individualizoval. Azylový příběh nabízený žalobcem žalovaný posoudil z pohledu § 14 zákona o azylu dostatečným způsobem a ve světle obsahu správního spisu. Vyšel z údajů poskytnutých žalobcem, jakož i z informací o zemi původu, které si zajistil. Též učinil obsahem správního spisu relevantní správní rozhodnutí týkající se žalobce (o zajištění cizineckou policií a o správním vyhoštění), jakož i protokol o podání vysvětlení z řízení o správním vyhoštění. S těmito podklady a z něj plynoucími informacemi se přitom žalobce, následně i jeho právní zástupce, seznámili. Nevznesli k němu žádné připomínky. Doplnění dokazování nenavrhli. V nynější věci je jednoznačně patrné, z jakého skutkového stavu žalovaný vycházel, jakými úvahami se řídil a jaké jsou jeho závěry a jejich nosné důvody.
28. Krajský soud v kontextu souzené věci považuje rovněž za vhodné připomenout obecné zásady týkající se aplikace diskrečního oprávnění správním orgánem. Z ustálené judikatury (za všechny srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002–42, č. 906/2006 Sb. NSS, či nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, či ze dne 10. 3. 2008, sp. zn. IV. ÚS 2701/07) vyplývá, že diskrece je v právním státě vždy určitým způsobem omezena nebo vymezena, není nelimitována, jinak by byl vytvářen prostor pro nepřijatelnou libovůli. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2008, č. j. 5 As 51/2007–105, se přitom konstatuje, že *„když správní orgán rozhoduje na základě volné správní úvahy, musí být jeho rozhodnutí přezkoumatelné a musí být zřejmé, že z mezí a hledisek správního uvážení nevybočil. I v těchto případech musí správní orgán respektovat stanovené procesní postupy i elementární právní principy správního rozhodování“*.
29. Pokud jde pro úplnost o obsah pojmu nepřezkoumatelnosti, odkazuje soud na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003–52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004–73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005–44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007–64, nebo ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005–245, ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017–38), z níž se podává, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže není zřejmé, jakými úvahami se soud či správní orgán řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu; z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci v žalobě či odvolání nebo vyjádření; proč považoval (žalobní) námitky za liché, mylné nebo vyvrácené, nebo proč subsumoval skutkový stav pod zvolené právní normy. Dle judikatury Ústavního soudu (viz např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 21. 10. 2004, sp. zn. II. ÚS

686/02) je jedním z principů, představujících součást práva na řádný proces a vylučujících libovůli při rozhodování, i povinnost soudů, resp. správních orgánů, svá rozhodnutí řádně odůvodnit (ve správním soudnictví srov. § 54 odst. 2 s. ř. s., ve správním řízení § 68 odst. 3 správního řádu).

30. Žádná pochybení výše naznačeného charakteru v posouzení humanitárního azylu žalovaným v napadeném rozhodnutí krajský soud neshledal.
31. Námitka žalobce stran nedostatečného odůvodnění správního uvážení, resp. chybném výkladu neurčitého právního pojmu, a nedodržení zásady materiální pravdy, tedy neobstojí.
32. Neobstojí ani námitka o restriktivním výkladu institutu humanitárního azylu.
33. Smysl institutu humanitárního azylu vymezil Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55. Je jím *„možnost rozhodujícího správního orgánu azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto nehumánní azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými, či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“*
34. Jak ostatně sám žalobce předesílá, na udělení humanitárního azylu nejenže není právní nárok, ale ani subjektivní právo; může být udělen toliko na základě správního uvážení žalovaného, pročez soud jej přezkoumává v omezeném rozsahu (rozsudek NSS ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, či rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48).
35. Jak již bylo uvedeno výše, v napadeném rozhodnutí ono správní uvážení žalovaného týkající se konkrétní životní situace žalobce obstojí a je zcela adekvátní zjištěnému skutkovému stavu, který žádné prvky mimořádnosti nenese. Ostatně ani v žalobě žalobce neuvádí, v čem konkrétně má být jeho životní příběh výjimečný a proč by měl zakládat důvody pro aplikaci tak mimořádného institutu, jakým je humanitární azyl.
36. Krajský soud může jen spekulovat, že by jím mohly být rodinné vazby žalobce na území České republiky. Jak však žalovaný připomněl v úvodní části svého rozhodnutí, žalobce se s nezletilými dětmi nijak nestýká, děti jej neznají, výživné neplatí. Z obsahu spisu je dále patrné, že děti se na žalobce neptají, nejsou na něm finančně závislé, žalobce dluží na výživném cca 150 000 Kč. Svou novou partnerku pak žalobce ani blíže neoznačil.
37. Z ustálené judikatury jednoznačně plyne, že ani péče o dítě (která však v nynější věci ze strany žalobce není ani poskytována) či snaha o legalizaci pobytu spojená s realizací rodinného života žalobce není zpravidla důvodem hodným zvláštního zřetele při udělení humanitárního azylu (viz za všechny např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 19. 6. 2014, č. j. 4 Azs 88/2014-18, či ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69, či ze

dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004–60). Uvedené platí tím spíše, pokud žalobce dlouhodobě s dětmi není v kontaktu, na jejich péči a výživě se nepodílí, děti (dle výpovědi jeho bývalé manželky podané v řízení o správním vyhoštění) se naň neptají, neznají jej; a aktuální partnerku blíže neoznačil.

38. Mezinárodní ochrana je specifický institut sloužící jako ochranný štít lidem, kteří byli ve své vlasti pronásledováni či ohroženi vážnou újmou, nikoli univerzálním nástrojem pro legalizaci pobytu. Pokud má žalobce zájem setrvat v České republice, žít zde a pracovat, je zapotřebí, aby o to usiloval prostřednictvím institutů zákona o pobytu cizinců.

VII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

39. Krajský soud na základě shora uvedeného dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
40. Krajský soud nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobce, neboť takový účinek má žaloba v nynější věci již ze zákona.
41. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. krajský soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, protože žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému podle obsahu spisu nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 23. června 2025

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně